

Soča

izhaja vsak petek o poldne in veljá s prilogom "Primorec" in "Gospodarski List" vred po posti prejemcev ali v Gorici na dom posiljana:
 Vse leto gld. 4:40,
 Pel leta 2:20,
 Četr leta 1:10

Za tja dežela toliko več, kolikor je večja postina.

Delavcem in drugim manj premožnim novim narodnikom naravnino znižamo, ako se oglaša pri upravnosti.

"Primorec" izhaja vsakih 14 dñij ob enem z vrnimi (na par) "Sočini-mi" stevilkami.

"Gospodarski List" izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kedarje v petek praznik, izidejo listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Naše železnice

"Soča" od 23. marca 1872. prinesla je sledoč brzojavko od 22. marca: "Predelska železnica pride se danes pred državnim zbor in bo gotovo sprejeta". Koliko veselja uzočile so te kratke besede med vsem prebivalstvom od Soče do Predela! Ministerstvo je res predložilo 22. marca predlogo o predelski železnici, katero je prav toplo zagovarjalo nasproti črti Trst-Loka, toda do razprave o tem prevažnem uprašanju za našo deželo ni prišlo, ker že sledenega dne je bil mahoma zaključen državni zbor vsled pasivne politike čeških poslancev. Pozneje predelska železnica ni prisa več na dnevnini, ker so dobili med tem časom moč njeni nasprotinci. Namesto predelski dobili smo ponetensko železnico, ki je silno škodovala Trstu in našim krajem ob morju v obči. Predelska železnica postala je nemogoča, ker vsemočno vojaški krogi so se odločno izrekli proti njej, in na tem stališču so se dandanašnji. Tudi najvišji krogi so bili nasproti tej železnici, a zadnji čas, zdi se iz nekaterih znamenj in dobrih virov, postali se tej misli že bolj pristopni.

V najnovejšem času se je večkrat zopet imenovala predel a železnica. Posebno Nemčija se mnogo prizadeva v karist te železnice, ker ona bi radi imela kolikor mogoče kratko zvezo s Trstom zaradi prekmorske kupčije. Ta najkrajša zveza bi bila mogoča pa edino le preko turških planin in po Šoški dolini v Gorico in Trst. Za to črto se potezajo tudi Solnograšča, Gornja Avstrija, Češka, zahodni del Koroske in razne trgovinske zbornice v rečenih deželah. Tudi naša dežela stori vse mogoče korake v dosegoo deželne železnice.

Kar se tiče onega dela železnice tež turske planine, rekli bi, da se bo prej ali slej gotovo gradila. Tudi trgovinsko ministerstvo je postavila kot dodatno točko v proračunu 20.000 gld. za novi načrt te železnice (ker imelo bi rado vsaj dva različna načrta, kar je pri takšem ogranjanju podjetje kvalevredno.) Ni pa gotovo, kod pojdje železnica s Koroskega v Trst. Najkrajša in najboljša bi bila seveda predelska železnica, a te bodo tudi nadalje odločevali vojaški nazori, kar je povsem verjetno, ni se nam nadelati, da se uresničijo naše želje. Tudi tržaški poslanec Stalitz, ki je pred kratkim govoril o potrebi novih prometnih zvez Trsta s severnimi kraji imenoval je naravnost te železnice čez Turce, a kod naj bi sla od tamkaj dalje do Trsta, o tem je previdno zamolioč, ker ta kašča je dandanes še vedno prevroča.

Poleg predelske je namreč mogoča še druga zveza, katera bi se sicer niti od daleč ne mogla primerjati s predelsko, a vendar bi vsaj približno dosegla zaželeni rame. Ta črta bi bila od Javornika ali kak druge točke ob Rudolfovem železnicu čez Podbrdo do Sv. Lucije in od tam v Gorico in Trst. To črto poleg predelske zagovarja tudi goriška trgovinska zbornica, ki je v posebnih spomenici dokazala tudi njen strategično važnost, za njo se poteza goriško mesto in tadi vse one občine, ki bi imelo od nje posebne koristi. Na Kranjskem je unet za njo meuda edini nemški poslanec Luckmann, ker ima kranjska obrtna družba v Javorniku in obližju svoje fužine in tovarne.

Pred kratkim prejeli smo iz jake poučenega vira migljaj, da merodajti krogi na Dunaju se mnogo bavijo z mislio o železniški zvezi od Rudoške železnice (imenovala se je Skofja Loka) po Baški dolini do Sv. Lucije in dalje v Gorico in Trst. Odločilni uzroki, zaradi katerih je ta železniška zveza začela zanimati merodajne dunajske kroge, so točki ali strategiski oziri. Na Dunaju ne zaupajo preveč svoji južni zaveznicni, kjer vladajo tako nestalni politični odcesaji, zato hočejo imeti več in varihi poti iz osrčja države do italijanske meje, da bi v slučaju vojne hitro poslali dosti vojakov proti sovražniku. Iz istega uzroka se gradi lokalna železnica od Eblejaka do italijanske meje za Pontafel. Druga taka in sicer kako varna pot k laški meji bi bila z Gorenjskega po Baški dolini do Sv. Lucije, kar vojaški krogi vedo prav

dobro. Tudi od Sv. Lucije do Gorice bila bi železnica na varnem pred sovražnimi topovi.

Ako bi se uresničila tudi le ta železnica, mogli bi biti za enkrat povsem zadovoljni. Pozneje kdaj bi prišla toliko leže na vrsto tudi predelska železnica in sicer v prvi vrsti iz trgovinskih uzrokov, ker bi bilo za strategične potrebe zadost po skrbljeno. — Ko so Italijani gradili lokalno železnico iz Vidma do Cedada, govorili in pisali so z nekako gotovostjo, da ne ostanejo le pri Cedadu, ampak da pojdejo od tam dalje po Nedižki dolini do Kobarida, kjer bi se njih železnica zvezala z ono črto, ki

da tam mimo na sever. Pisali so tudi, da bi niti ne gradili lokalne železnice od Vidma do Čedadu, aki bi ne imeli upanja, da se kdaj podaljša preko označenih krajev proti severju. Tudi ta okolnost more torej le množiti naše upanje, da prej ali slej vendarle dobimo železnico iz Gorice proti severju, pa naj si bo že mimo Podbrdo ali čez (skozi) Predel.

Da so merodajni krogi dunajski vrgli v tem oziru eno oko sem dolni na italijansko mejo, dokazuje tudi furlanska železnica, o kateri smo obsirnejje poročali v zadnjem "Primoren". Ta železnica se že gradi; postavlja se namreč velikanski most čez Sočo, ki pozri nad polovico proračunjenih stroškov. Kar se tiče železniškega tira, postavijo ga, ko bo vse v redu, v par mesecih, ker takó delo v ravni Furlaniji je igraca. — V zadnjem "Primoren" smo povedali, koliko žrtvuje država za to železnico; iz našega poročila je razvidno, da je gradi prav za prav le država, samó imé dajo drugi podjetniki, kateri utegnijo imeti od tega velik dobitek, zlasti ako bodo znali pri grajenju varčevati, kar je pri furlanskih delavcih, ki delajo za vsak denar, prav lahko mogoče. — In zakaj je vladu pripravljena toliko žrtvovati za to železnico? Odgovor je kratek: ker je potrebna iz vojaških ozirov.

Nasi Gorščani ne bojejo te furlanske železnice (od Tržiča do Cervinjana) iz dveh uzrokov. Prvi je ta, ker potem bo Furlanija še bolj ločena od Gorice nego doslej, drugi in glavni uzrok pa je ta, da bi se ta železnica utegnila podlajšati od Červinjana do prve italijanske postaje San Giorgio di Nazaro, kar bi bila potem najkrajša zveza Tista z Benetkami; to bi bila takozvana "la direttissima", katere se nasi Lahij silno bojejo, ker potem bi se glavni del prometa izognil progi mimo Gorice in Kormina ter vršil po tej novi "direttissimi". Gorica bi bila tako puščena na strani, od česar bi bila gotovo imela veliko izgubo.

Kar pa Gorica izgubi od ene strani, pridobi lahko (in še v veliko večji meri) od druge, namreč, ako dobimo predelsko železnico ali pa ono po Baški dolini do Sv. Lucije. Pa tudi vipavski železnica bi nadomestila Gorici ono izgubo, katero bi imela od furlanske strani.

Ker pa vladu podpira furlansko železnico iz vojaških ozirov, silijo jo prav iste potrebe, da ne ostane le pri prvem koraku, ki je še le strategični začetek, marveč da začne resno misliti tudi na železnicu od Gorice po vipavski dolini do Logateca ali do kake druge točke ob južni železnici na Kranjskem. Furlanska železnica brez vipavske nima v strategiskem ali vojaškem oziru skoraj nikake veljave. To vedo na Dunaju prav dobro. Zato smemo pričakovati, da za furlansko pride tudi vipavski železnica na vrsto. — Ministerstvo ima že dovoljena sredstva, da si oskrbi zacetne načrte. Naš deželni odbor pa imá načrte za železnicu od Gorice do Ajdovščine že gotove. Naj bi še Kranjski storili od svoje strani za to železniško zvezo toliko, kolikor se dela z goriške, bi se ta lepa in prekoristna misel toliko prej uresničila v blagor naše lepe Gorice, Vipavske doline in sosednje Notranjske. Notranjci, zganite se!

Železnico po Vipavski dolini je vlad pred nekoliko dnevi kar naravnost obljubila po ustih svojega zastopnika barona Witterka v železniškem odseku poslanske zbornice. Ko je namreč ta toliko zagovarjal furlansko železnico, oglasil se je češki poslanec Kaftan, ki je toplo govoril za železnicu po Vipavski dolini. Opisoval je, kakó zanemarjena je naša dežela z ozirom na prometne zveze, a še ta nova furlanska železnica bo glavnemu mestu v škodo. Da

se ta škoda nekoliko popravi, zgradila naj bi se železnica po Vipavski dolini. Vladin zastopnik baron Witterk je odgovoril, da vlad ima resno voljo graditi železnico po Vipavski dolini. — To vladino obljubo si je treba dobro zapomniti ter poklicavati jo pri vsaki priliki v spomin, aki se pokaže potreba.

Občinske volitve v Solkantu

Tržaški "Piccolo" nam je razkril namente goriških "Legovcev" in "Corrierovcev", katerim ne roji po glavi nič manj in nič več nego: razbiti slovenski obroč, ki obdaja od vseh strani goriško mesto. V ta namen vrgli so se najprej z vso silo na Ločnik, da bi ga dobili v svojo oblast. Nasok ni bil preveč srečen, dasi so potrosili lepo število stotakov (in govor se celo o tisočkah!).

Za Ločnikom prišel je na vrsto Soltan, ki je pa za "Lego" in irredento vendarle pretrda kost. Zato so skušali na tihem in z zvijačo dosegli svoj namen, t. j. dobiti solkansko občinsko upravo v svoje ruke. Ako bi jo imeli enkrat v oblasti, znali bi že napenjati vse mogoče žile, da bi je po treh letih zopet ne izgubili.

Lahji imajo v Solkantu tri stebre: Lenassi, Bortolomei in Mucha — in z njimi so nameravali zmagati vsaj v tretjem in prvem rezredu, morebiti celo v drugem. Imenovan gospodje, so namreč veliki posestniki, trgovci in obrtniki; pri njih dela mnogo Soltancev — in s temi se hoteli zmagati lepo na tihem v tretjem rezredu, ke' doslej je prihajalo vselej silno male volilci k volitvam. Za prvi rezred so pa pobrali že več časa pred volitvami po Gorici in drugod pooblastila. Sam Lenassi hodil je od volilca do volilca priporočati svoje stranko, za njim pa je takoj prihajal c. kr. notar dr. Nordis, kateri imá svojo hišo in pisarnico v Gorici na Travniku ter posestvo v Solkantu. Koliko tisočakov iz slovenskih rok je ta mož prejel, da je zgobatel; zdaj ga pa vidimo v bojnih vrstah naših nasprotnikov. Zapomnimo si to! — Dr. Nordis je pa izgubil pri tej priliki vso veljavno kot jurist. Pomislite: nobeno probasti, katero je os izleklet iz volilcev I. rezreda, ni bilo razljeno. Kak c. kr. notar je ta mož, da niti o pooblastilih za občinske volitve nima niti najmanjšega pojma?

Lenassi je dobil za I. rezred sledenja pooblastila: od grofa Attemsa v Podgori, od grofa Lanthierja v Vipavi, od č. Uršlinsk v Gorici, od Makaroviča na Sv. Gori, od grofa Roma v G. in od gospa Katarine Poljak v Trstu. Grof Thurn v Gorici je bil edini, ki mu ni šel na led. S temi pooblastili je imel Lenassi v I. rezredu odločno večino in to veliko prej nego so solkanski rodoljubi l slutili, da se Lenassi kaj briga za bližajoče se občinske volitve.

Lenassi in dr. Nordis sta izpulila ta pooblastila na jako zvit način, kajti gotovo si jih ne bila dobila, da sta razodela svoje prave namene. Rekala sta: V Solkantu imajo tudi kmetavzvji in ničarji v rokah občinsko gospodarstvo; mi pa, ki smo največji lavkoplačevalci, srebro brez upliva in veljave. Ker gre tu tudi za naše gmotne koristi, zato treba, da spravimo v I. rezredu svoje može v starašinstvo.

Na tak način sta izvabila večino imenovanih pooblastil. S tem je bil Lenassi zmag - predno so solkanski rodoljubi le z mezinjem zganili za to volitev. To je goriške "Legovce" takó opijano z veseljem, da so javno izblebetali svoje namene in tudi že - uspehe. Na tak način smo mi natatčno izvedeli za vse, kar se je zgodilo v korist Lenassijevih strank. Ker so dobili ob enem tudi iz Solkana pooblastilo, da se tamkaj na tihem agituje za Lenassija v III. rezredu, zato smo napisali kratek opomin v "Soči" od 24. februarja.

Ta opomin v "Soči" zadel je nekateri, da prav v živo, ker razkril je njihove zahrbitne priprave za solkansko volitve. To jem je bilo silno neprijetno. Zato so se potesili, češ, da vse to, kar piše "Soča", nič res ni, pač pa da prav radi njenega "kri-

Oznanila

in "postanice" plačajo se za žiristopno petit-vrstvo:

8 kr. če se tiskajo 1krat,

7 kr. " " " 2 kr.

5 kr. " " " 3 kr.

Večkrat — po pogedbi. Za večko po prostoru.

Poznanične številke dobivajo se v to-bakanah v Nupski in Šolski ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredujštu, naravnino in reklamacije po upravnosti "Soča", — Neplačanih pisem uredujštu ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnost je v Marziničevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

vičnegs napada" hočejo izkoristiti svojo moč. Da so se hoteli izviti iz zadrege tisti, katerim smo potegnili krinko z obraza, to je umeyno; čudno se nam pa pozdeva, da so verjeli temu izgovoru drugi, kateri bi vendar morali bolje poznati emake volilne zvijače naših nasprotnikov.

Opomin v "Soči" je imel pa še drug dober uspeh, da je namreč zbulil na noge veliko protilenassijevje vojsko, katere glavni sedež je bil v Kromberžu pod vodstvom visokor. g. Alfreda grofa Coronini-ja in njegovega oskrbnika g. Rubbia. — Vrhlu tega je naš urednik na predvečer volitve združil dve protilenassijevi listi v eno samo.

Dne 1. marca začela je volitev v 3. razredu. Tisto jutro je Lenassijev tast znani zemljemer Gasser v Gorici — poklic v Gorico vse take volilce, ki imajo v najemku kos zemljišča neke bogate gospé, katere pooblaščenec je on, ter zapovedal, da morajo voliti in agitovati za Lenassija, sicer jim takoj odzame zemljišča. Lenassi, Bortolomei in Mucha so postali vse svoje delave na volišču in agitacijo. V dveh gostilnah pilo se je zastonj, kolikor je kdo hotel. Agitacija bila je silno živalna; nemavajnih prizorov ni manjkalo. Uzorno so se držali Kromberžani. — Ker za celo Lenassijev listo ni bilo nikakoga upanja, agitovalo se je samo za Lenassija, ki je bil konečno tudi izvoljen poleg sedmih iz one liste, za katera sta se združili dve protilenassijevi stranki. — O tej volitvi bi imeli še mnogokaj priponniti, zlasti o sredstvih, kakoršnih so se nekoji posluževali pri agitaciji, a vse to je takó žaločno, da je bolje, ako za zdaj molčimo. Morebiti pridejo dotičniki do boljšega spoznaja in prepridanja, da Soltanu taki prizori nikakor niso v čast.

Volitev v drugem razredu dovršila se je mirno in v sporazumu vseh strank.

Borj je začel zopet v I. razredu. Lenassi je imel posebno listo, za katero je agitoval sam, a poleg njega je bil vsak njegov volilec ob enem tudi hud agitator. Najbolj sta se odlikovala zopet dr. Nordis in Gasser. Lenassijevi volilci, ki so bili v listi kanušatov, so vsi volili tudi sami sebe, takó moro o so se bali, da bi utegnili za svoj glasopasti. — Znani goriški svečar Bader je bil i volil z Lenassijem in ob enem sam sebe, a je vkljub temu propal. Vsa prigovaranja domačih duhovnikov, ki vsi kupujejo sveče za cerkev pri njem, niso nič izdala.

Gosp. Mucha, ki je do zadnjega hipa slepil, da se za volitev ne briga, volil je tudi sam sebe, a je propal. — Ko je volil dosedenji župan g. Ant. Mozetič, motila sta ga Lenassi in še eden njegovih pomočnikov takó dolgo, da je mož v svoji starosti postal ves konfuzen ter pozabil voliti svojega najljubšega prijatelja, s katerim sta 40 let sedela skupno v starašinstvu; volil je sam sedem namesto osem starašin, kar je mož takó užalostilo, da so mu solze prisle v oči. — Tako so Lenassijevi porabili vse mogoča sredstva, da bi zmagali. To se jim je deloma posrečilo, ker spravili so od osmih pet svojih mož v starašinstvo, to pa z drenimi nepostenimi pooblastili, kateri je volilino komisija sprejela. — Stiri druga pooblastila je pa komisija ovrgla in to je uzrok, ki morajo biti znani vsakemu občinarju. Lahonski časopisi pa se čudijo, kakó da v Soltantu niti notarijska pooblastila nič ne veljajo. Kdo pa more kaj za to, aki je dr. Nordis takó slab notar, da ne vše, kdo sme pri volitvah voliti z notarijski potrebnim pooblastilom?

Takó je končala solkanska volitev. Iz tega poročilca je razvidno, da Lenassi je hotel na vsak način dobiti večino, ki bi ga volila za župana. Potem bi "Lega Nazionale" dobila v njem ne le gmotnega

Izvedeli smo, da gorški luhon je vedno niso izgubili upanja, da bo L. izvoljen za župana, — ake leto ne, pa za tri leta, kajti "bi sogra cominciar a pian", dejala je neka mlada gospodična, ki je te besede slišala iz ust svojega očeta, L. agitatorja.

Zato: Solkanec, pozor! Ne dajte se slepit po lepih in prijaznih besedah, ker volkovi prihajo k vam v ovjejih občinilih, da bi prikrali svoje počrešne zobe. Solkan je bil takô azorna narodna vas, na katero je s ponosom gledala celo Slovenija. In zdaj? Ali hočete zapraviti to dobro imé svoje prijazne vasi ob zelenej Soči? Upamo, da ne! Upamo marveč, da prav ta volitev zopet obudi k delavnemu življenju vse tamošnje rodoljube, ker jasno je postalo, da irredenta išče v Solkanu ugodnih tal za svoja b r e z božna, nelojalna in Slovanstu s o vratna spiskarstva. Na delo!

Važna razsodba

Pred c. kr. upravnim sodiščem na Dunaju vrnila se je dan 3. tek. meseca obravnavo o tožbi nekaterih tolminskih občinjarjev proti razsodbi tržaškega c. kr. namestništva, s katero je bil zavren utok, ki so ga bili o svojem času podali isti občinjarji proti lanski volitvi tolminskega starešinstva. Tožbo je zagovarjal naš rojak dr. Klement Seshun, odvetnik na Dunaju, sin nekdanjega okrajnega sodnika cerkijanskega, namestništvo pa je zastopal c. kr. ministru svetnik baron Pascotini. Tožba se je naslanjala na dva glavna razloga. Prvi je ta, da je namreč gospod c. kr. okrajni glavar kot vladni komisar pri volitvi ovrgel volilno komisijo, katero je bil takratni župan kot voditelj volitve izbral v zmislu §. 20. obč. volilnika, ter je kljub županovim ugovorom ukazal, da se je ustavnova druga komisija. Drugi razlog pa je bil, da se je grešilo zoper določbo §. 24. obč. volilnika, po katerem ima vsak volilec imenovati tiste može, o katerih želi, da bi bili starešine ali namestniki. Pri volitvi so rabili volilci dveh nasproti stoječih si strank eni bele drugi modre glasovnice in so jih oddajali vladnemu komisiju, kateri je imena izvoljencev po tihomu narekal zapisnikarju. Postava pa zahteva, da je volitev j avna in ustna, da torej, če volilec mu imenuje mož, katere želi voliti, jih vsaj slši glasno imenovati in se takô preprica, da so res tisti može, katere je nameraval voliti.

Po tako živahnej obravnavi in pol-drugo uro trajajočem posvetovanju sodnikov, proglašila se je razsodba, katera spoznava prvi razlog zatožbe kot neutemeljen, ker ni v zapisniku zabilježen nikak tgovor proti glavarjevi zahtevi, da se ima komisija, obstoječa iz 4 udov bivšega starešinstva, ovreči in nova izvoliti, in ker se ne more govoriti o tem, da bi bil vladni komisar v tem oziru kako silo delal, marveč je bilo župan kot predsedniku na voljo dano, udati se komisarjevim vodilom, ali pa obdržati prvo izvoljeno komisijo; iz tega pa, da se župan dalje deležil volitve, je posneti, da se je udal nazorno vladnega komisarja.

Drugi razlog tožbe pa je obveljal, ker je uprva sudišče spoznalo, da se ni pri volitvi spoštovalo po postavi zapovedano ustno glasovanje in načelo ja vno sti, in zato se je namestniška razsodba razveljavila kot protipostavna.

Ta razsodba je tako poučljiva. Ona govori jasno in glasno, da je vladnim komisarjem pri volitvah statu nad strankami, niti najboljši nameni ne opravičujejo strankarskega prizadevanja vladnih organov. Ona nam kaže dalje, da zapisniki o volitvah se imajo vestno in natančno spisavati. Nepostavno je bilo, da se je ovrgla prvo izvoljena komisija, ker naš obč. volilnik ne prepozne z nobeno besedo, da se udje bivšega starešinstva ne smejo izbirati v komisijo. Toda županovi dolični ugovori niso zabilježeni v zapisniku in kakor se vidi, drži se celo c. kr. upravo sudišče načela: "Quod non est in actis non est in mundo". Slednjič nas uči razsodba, da treba pri naših občinskih volitvah strogo spoštovali načela javnosti in ogibati se vsega, kar utegne v bojati sum, da se pod nadzorstvom oblastnij krajšo postave v prospek strankarskih namenov.

DOPISI

Iz Rihemberga, 7. marca. († Andrej Robič). — V soboto ob 4. popoldne izročili smo materi zemlji truplo pokojnega g. Andreja Roča, ki je umrl za pljučnico po kratki 7-dnevni bolezni; star je bil 73 $\frac{1}{2}$ let. Pokojnik je bil veliko let župan rihemberški, načelnik cestnemu odboru in cestnej komisiji, častni veteranski in ter na široko znan in spoštan mož. Presv. cesar ga je odlikoval z zasluznim srebrnim križem z krono.

Pogreb je bil izredno slovenen, veličasten. Udeležile so se ga vse občine ajdovskega sodniškega okraja po svojih županh ali namestnikih. Iz Ajdovčine došla sta tudi g. sodnik Gabrijelčič in davkarški preglednik Favetti, dalje voditelja ajdovskih tovaren. Tudi iz Komna došla je de-

putacija v imenu županstva in cestuega odbora, katera sta zastopala g. župan in g. M. Švara. Iz Dornberga došla je tudi deputacija veteranov, njim na čelu častni veteran g. Peroci. Pogreba so se udeležili dajejo domači starešinstvo z županom na čelu, domači veterani in veliko drugega občinstva. Venči bili so trije: od rodbine, županstva in cestnega odbora. Pevci pod vodstvom nadučitelja g. Poniža peli so ginaljivo nagrobnico, preč. g. župnik Brezavšček pa je imel na grobu govor v slovō z odičnim načinom Robičem.

Po pogrebu bili smo še dolgo časa zbrani njegovi prijatelji, znanci in častilci. Gospod Ivan Ličen je med drugim povedal, da pokojni Robič je večkrat in rad podpiral "Slogine" zavode v Gorici; njegovi darovi so se pogosto objavljali v "Soči" pod "neimenovanji iz R". (Se je februarja je bil takô izkazan dar 2 gld. Čast Robičevemu rodoljubju. Uredna.) A da bi počastili tudi mi to pokojnikovo pozrtvovalnost na vreden način, zložili smo na poziv g. Ličen za "Slogine" zavode 5 gld. 5 kr. — Slava Robičevemu spomini!

Iz Čepovana, 7. marca. — "Corriere" piše v svoji letoski 26. štvrtki pod naslovom: "Brutto fatto": "da so orožniki pejali (tirali) v zapor 15 do 16 letnega mla deniča z Bajrince za to, ker je nekemu solkaškemu kletetu zmaknil svotico 7 gld".

To dejanje pa opisuje "Corriere" uprav na njemu lastni način, poslužuje se laži in obrekovanj. "Orožniki da so postopali proti mla deniču prav surovo, nečlovečko, da so ga privezali zadej za voz (ditero la vettura), in da se je mla denič, ker je moral za vozom po grdi, dolgin potek teči, ves pobil, takô, da sta mu, prisledomu v Gorico, kravili roki in čelo (fronte)". — Tako Corriere!

Resnici na ljubo bodi tu povedano, da je orožnik čepovanske postaje pred štirnjstimi dnevi peljal omenjenega mla deniča v zapor. Mla denič, dasi uklejen, sedel je po spričeyanju očividev Antonu Šuligoju iz Čepovana in Andreja Pavšiča iz Lokovca zraven orožnika na vozu nepoškodovan. In gotovo je prišel mla denič tudi v Gorico nepoškodovan, ker je bil sprejet v zapor, ne pa v bolnišnico.

C. kr. orožniška postaja čepovanska se je radi tega že obrnila do svojega višjega poveljstva v Trstu, da ono zahteva zadoščenja od "Corriera", to tem bolj, ker je z omenjenou notico žaljeno vse orožništvo (ne le dolični orožnik). "Corriere" se bo več kot gotovo moral zagovarjati kje drugod radi svoje notice: "Brutto fatto".

V ponaredljek 6. marca bili so pri nas v Čepovcu občinske volitve. Višile so se v najlepšem redu, kar dela čast občini in volilcem. V staršinstvu je prišlo zraven dveh starih deset novih staršinstv. Tudi v novem staršinstvu so nekateri prav pametni in miroljubni možje in za to smo preprtičani, da bodo delali le za blagor in koristi občine.

Iz Tolminu, 7. marca. (Ljudska posojilnica). — V Tolminu osnovala se je ljudska posojilnica, ki bo velike koristi našim hribovecem.

Vsak, tudi najboljši kmet, da ne govorimo o trgovcih, pride tu pa tam v denarno zadrgo. Drugikrat mu zopet kaj denarja ostaja. Iz obči zadreg mu pomaga posojilnica, pri kateri dobi denarja za zmerne obresti, — in kar je večkrat še važnejše — hitro in brez posredovalcev; pri posojilnici lahko zopet vloži svoje hrane krajcarje in kadar jih potrebuje, lahko hitro zopet prejme. Naš kmet mora večkrat plačevati 8% obrestij (in še večje), mora plačevati vknjižbo (ki mnogo stane), mora plačevati posredovalce, ki ga večkrat največ stanejo; posojilnica pa mu dà denar po 6% brez vknjiženja in brez posredovalcev. Tolminška posojilnica, ki jo so ravnateli: Dr. Stanič (predsednik), Dr. Premerstein (blagajnik), g. Vertovec (tajnik) ima že nad 10.000 gl. glavnice, in tudi že partisoč hranilnih vlog.

Začetek bi bil torej dober.

Zelimo novi posojilnici najboljšega vspeta.

Dostavek uredušča. — Ta novica gotovo razveseli vse slovenski svet, ker pomenja napredok na polju narodnega gospodarstva v deželi. Naj bi mlada posojilnica srečno uspevala po izgledu naše "Goriške ljudske posojilnice", kar bi gotovo vspodbudilo tudi druge večje kraje na Goriskem, da bi začeli misliti na ustavovitev prekoristnih posojilnic. Tudi med Slovenci je desti denarja, gotovo toliko, kolikor bi ga bilo potreba našim posojilnicam, samo poiskati in združiti ga je treba. To bodo naloga ljudskih posojilnic. — Čujemo, da tudi v Kobarišu snujejo občinsko posojilnico, za katero bi jamčila občina. Zato pa bi se čisti dobikek uporabljal za občinske namene. Le na delo!

Iz Cerkna, 5. marca. — Častiti gospod uredušč! Gotovo se nekoliko ustrašite, ko prejmete ta moj dopis iz Cerkna, čež zopet polno pritožb in razkrivanja skelečih ran naše občine. A sedaj se boste varali, kajti danes mi je prijetna prilika dana, Vam kaj dobrega poročati.

Kakor Vam je že znano, snova se je takaj hranilnica in posojilnica, katero smo pa dne po dne bolj pogrešali. Danes pa se na vabilo nekaterih rodoljubov

zbrali takajšnji posestniki in obrtniki v mnogobrojnem številu, v prostorih g. Petra Jurmana, ter se je vršila volitev ustanovnega odbora oziroma načelnika "Hranilnice in posojilnice v Cerknu".

Volitev se je vršila jako mirno in dobro in izvoljeni so bili slediči gospodje: Vekoslav Ravnikar, veleposestnik v Cerknu, načelnikom, Anton Sedaj, posestnik v Cerknu, njegovim namestnikom; Tomo Strukelj, trgovec in posestnik v Cerknu, glagajnikom; Andrej Kobal, posest. in Kršmar, njegovim namestnikom; Anton Kosmač ml. tajnikom, Anton Kosmač st. njegovim namestnikom; odborniki so pa: g. Peter Bevk pos. in zid. majster; Andrej Gantar, posestnik; Franc Tavčar, posestnik, vsi v Cerknu; Iv. Miakar, posest. v Dol Novakih; Iv. Močnik, posest. v Gorici; Andrej Zajec, posest. v Pljužnah; Fran Lahajnar, posest. v Planini; Ivan Obid, posest. v Zakrižu in Blaž Rink posestnik in kršmar na Reki.

Pregledovalcem računov sta pa bila izvoljena z vsklikom čast. g. Fran Razpet, vikarji v Oreku in g. Anton Mavri, c. kr. davkar v Cerknu; namestnikoma pa Peter Jurman in Ivana Eržen posest. v Cerknu.

Ustanovljen je torej, hvala Bogu, prekoristen zavod in Bog da, da bi tako uspeval, kakor uspevajo drugi taki slovenski zavodi.

Da bodo pa uspevala hranilnica in posojilnica v Cerknu, budi v dokaz to, da je že sedaj 57 udov upisanih, in pa novo voljeni odbor, kateri bodo gotovo vestno opravljali svojo časino in pozrtvovalno službo.

Omeniti se moram, da je g. načelnik, zahvalivši se za izkazano mi čast, pozval vse odbornike in zadržnike k skupnemu in neumornemu delovanju, ter da se morajo popolnoma odstraniti vse osebnosti in strankarje — tako da bodo hranilnica delovala uspešno in brez ovir za občo korist naše občine.

V to pomozi Bog! Cerknian, (Dostavek uredušča). — To je že druga vesela novica iz naših hribov. Da Bog, da bi se uresničile besede pozrtvovalnega in za tak posel brez dvoma jako sposobnega g. načelnika Ravnikarja, katere omenju naš dopisnik v zaključku. Cerkniani, okienite se novega podjetja z vso naučenostjo, ker ono je začetek novemu gospodarskemu napredku na Cerkninskem. Nova posojilnica bo z leti lahko vir, s poslovoj katerega se brez težav izvrši marsikake občkovitne naprave. Složno na delo!

Z deželi, 20. februar. — Gosp. uredušč! Biali ste pač 33. štev. "Slov. Naroda" in gotovo nista glavnih stvari prezrli. Tam pravi poročevalc v tem zmislu: "Moravski Cehi bojkotirajo nemške in židovske trgovce. Poseben odsek je izdal za vsak okraj brošurico, v kateri so navedeni naslovi češkonarodnih trgovcev. Ako prihajajo (češki) knežji ljudje v mesto, pogledajo na njih v knjižico, predno ustopej v kako trgovino. To je nemškim trgovcem tako silno škodovalo, da se ne upajo več pokazati svoje narodnosti in se ne udeležujejo več političnega delovanja". — Meni sicer, skromnemu posestniku na deželi, ni zasno odkód izvira beseda "bojkotirajo", nič ni podobna slovenski; ali usilimo ji slovenske korenike in te porabimo vse dejanjski, v življenju proti našim narodnim nasprotnikom. Prvi slog v besedi bojkotirajo, je — bój! Bój torej, gmotni boj protivnim za grizencem in nasledek boja bo, da se zbojje, kakor moravski Nemci in židje. In bój do skrajnosti ko tiramo boj, (g. gmotni boj!), tem boj svecje podpiramo, a nasprotnike zaviramо! G. ur! O tej ideji moravskih Čehov pravi, "Slovenia" v opomni: "To je izborna ideja, na katero opozarjam pristojna narodna društva". Da, krasna ideja, pa ne nova. Vaš danasnji dopisnik Vam je že to ideja priporedil in, ker je ideja naravna, govorite prilošte na nju. Vi in mnogi drugi. V "Soči" ste že veliko pisali o povzdigni narodna trgovine in obrtnije. Namen tem vrsticam torej ni, da bi ljudem povedal kaj novega, pač pa, da bi jim to v izvršitev priporočil. Najprej je torej potrebno, da se izdala knjižica, v kateri bi bili navedeni vsi pošteno narodni trgovci, i. t. d., a zraven njih hitro po vrsti vsi zagrizeni narodni protivniki vseh stanov, s katerimi pridejo prebivalci z deželi v dotiku, da bi jim lahko po nevrednem donašali dobikek, polneč jih mošnijček. Potem pa pošljite knjižice v zanesljivo narodne roké, da se med ljudstvo razdelé in da naročiš ponudite. Naročiš ponudite, kajti danes mi je prijetna prilika dana, Vam kaj dobrega poročati.

Nič novega ni, a naj se zvrši!

Politični razgled

Avtrijske novice. — Med Nemci na českem se širi čedalje bolj opozicionalen duh, ki sili levitarje v opozicijo. Plemenit je bo najbrže še trda godila, ako bo precev barata z vladom. Nam bi to ne škodilo.

Na Dunaju so antisemiti zapustili

mestni zavod, ki je vselej tega postul nesklepen. Da bi ga ne bilo treba razpustiti, sili so liberalci v vladu vred na to, da je deželni zbor liberalcem na korist premenil mestni štabut dunajski. Zdi se pa, da tudi to levitarjem ne bo pomagalo, ker protižidovski duh čedalje bolj ohaja dunajsko prebivalstvo.

Nesloga je že staro slovensko prokletstvo. Ako bi bili Slovani v Avstriji složni, zapišljala bi v tej državi nam vse milejša sapa.

V novejšem času začel je bratomorni boj med Poljaki in Čehi v Šleziji, kjer drugi drugemu očitajo poheplne namene po razsirjevanju svoje narodnosti na škodo druge. Ali je tega treba?

Poslanska zbornica dunajska bo zbravala najbrže le še do 14. t. m.; potem se odloži do jeseni. — Po Veliki noči bodo zborovali deželni zbori.

Dez znameniti interpelaciji sta bile zadnji čas podane v poslanski zbornici dunajske. Prevo je stavil dr. Gessmann o pogosten zaplenjevanju našega "Rinnovamenta", dočim "Corriere" veliko prostreje dihu. Drugo je tavil naš državni post. A. gr. Coronini zaradi novega goriškega (po)kopališča, o katerem smo nedavno občinsko pisali v uvednem članku. Obe interpelaciji objavimo prihodnjih celot.

O Spinčičevi zadevi predložil je imunitni odsek zbornici svoje poročilo v znanem zmislu, da se namesti z odpustom profesorja Spinčiča po sedanjih zakonih ni rušiti imunita (nedotakljivost) poslanca in Spinčiča. Ob enem predlagu, naj zbornica za prihodnost sklene tak zakon, da bodo enaki služaji nemogodi.

Dr. Ferjančič pa je predložil votum manjšine, ki dokaze, da se je z imunitom odpustom zakon o imuniteti poslanca kršil vsaj po duhu, aka ne po črki. Ako bo le mogoče, prihodčimo razpravo dr. Ferjančiču v doslovenem prevodu.

Ogeriske novice. — Dne 2. t. m. vršili se je v Budimpešti škofovska konferenca, ki se je posvetovalo o civilnem zakonu, za katere se Madjarji naudiljajo. Škofi so se odločno izrekli proti takemu zakonu. — Pa tudi med narodom se je začela krepka agitacija proti civilnemu zakonu. — V Sibirju so se zbrali rumunski vojaki iz mesta in okolice ter protestovali proti civilnim matrikam, civilnemu zakonu in priznanju enakopravnosti židovski veri. Prav je!

Borjni davek nameravajo včeli na Ogerjem, a za začetek prav majhen, za to bo že skrbel finančni minister, ki je ves oliven od židov in borjancev. Toda dobro bi bilo, da bi se z enakim drevkom enkrat vendar že pričelo!

Z jedno raste tek, pravi neka laška prislavica. Tako bi tudi Madjarji iz svojih honvedov (domobranov) naredili pravo vojsko, popolneno s topničarji. Kam to meri, je precev

opravitev v Trstu, praznoval je prejšnji mesec 40-letnico svojega službovanja. Frijte priliki so mu izročili tržaški poštni in brzojavni uradniki krasno izdelano adreso.

V Klancu v Istri je umrl 1. t. m. ta- mošnji učitelj g. Anton Grahli, rodozi iz prijaznega našega Kobarida; star je bil še le 35 let. N. v. m. p.!

Č. g. Andrej Tabaj imenovan je bil za katehet na c. kr. vadnici v Gorici. Ča- sitamo novemu gospodu katehetu, da je prodrl proti temu, ki je bil te službe gotov, se predno je za njeg proris.

V nedeljo zjutraj umrl je v Trstu po kratki bolezni c. kr. brzojavni oficijal g. Gregor Jereb. Pokojnik bil je vri in odločen narodnjak in obče priljubljen dober družabnik. Služboval je poslednji čas v Pazinu in v Trstu. Daje časa bil je marljiv poverjenik "Slovenske Matice". Tudi kot pisatelj oglašal se je večkrat s srečnim uspehom, tako v "Ljubljanskem Zvou" in v drugih listih. Bodil mu časten spomin in lahka zemljica!

Gosp. Anton Ci gerli, carinski uradnik v Trstu (nač. "ak iz St. Andreja), imenovan je carinskim prejemnikom in sanitetnim agentom XI. razreda v Fazani pri Pulju.

Gosp. Valentin Kumar, dolgoletni učitelj na c. kr. vadnici v Gorici, je nekaj zbolel ter šel na polnletni odpust.

Nocjo po noči je umrl v Podgori g. Andrej Pavletič, posestnik in oče rodujavnemu pravniku g. Franu Pavletiču; star je bil okoli 65 let. Umrl je na zaplju- nici in je bolhal le malo časa. Pogreb jutri v soboto po 4. pop. N. v. m. p.!

Zenska podružnica sv. C. in M. v Gorici imela je v nedeljo svoj redni letni občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Vrnil se je po dnevnem redu, ki je določen v pravilih. Obširnejše poročilo o podružničnem delovanju v preteklem društvenem letu priobčimo v prihodnji številki. — V novo načelništvo so bile izvoljene sledeče gospe in gospodine: Načelnica Avgusta Šantel, njena namestnica Ivana Dekleva, tajnica gospa Mercina, njena namestnica Ida Božič (Dosedanja tajnica g.čna Hanek vsled osebnih razmer ni mogla več sprejeti nove izvolitve. Očitna bivala blagej gospodini za dosedanje delovanje v pid naše predrage mladiči), blagajnica Marija Kancler, njena namestnica pa Marija Fajgelj. Vsled obilnosti poslov, kateri zadevajo posebno tajnico in blagajničarico, ker podružnica nima svojega sluge, privolile ste gospa Ivana Drufa in g.čna Marija Urbančič, da odvzamete nekoliko posla omenjenim preobloženim odbornicam in sicer prva blagajničarici, druga pa tajnici. — Za danes naj omenimo le še toliko, da ta podružnica je imela lani 638 gld. 69 1/2 kr. dohodka, kar je tolika svota, da se razmerno ne more nobena podružnica na Slovenskem primerjati z njo. To je pač najboljša povhala za marljivo denarničarico gospo Kanclerjevo, za pozrtovano načelnico gospo Santlovo in ves rodoljubni odbor. Čast našim narodnim damam! Čast podružničnemu načelništvu!

"Goriški Sokol" imel je v nedeljo teden izredni občni zbor, ki je imel nalogo, izvoliti novega starosta, ker se je g. Franjo Ferfil v vsel premnogih drugih opravil odpovedal tej časti. — Predsedoval je podstarosta g. Ant. m. Obizzi, ki je v lepih besedah poudarjal važnost "Sokola" za slovenski živelj v goriškem mestu, katero imena slovenski podlagi svojo prihodnost. Gosp. J. Kopac je dejal na govor g. Obizzija, ki je bil sprejet z živahnim odobravanjem, da prav g. Obizzi bi bil mož, ki bi utegnil društvo takoj voditi, da bi bilo kos svojih važnih nalog, in predlaga, naj zbor z vsklikom voli njega starosta "Goriškega Sokola". Ta predlog je bil soglasno sprejet. Gospod Obizzi se je po daljšem obotavjanju vendarle odločil in sprejel izvolitev. Toda proslil in zahteval je, da gospodje odborniki ga morajo neutrudljivo podpirati, udje pa da se morajo po bratsko ljubiti med seboj ter z lepim vedenjem delati čast društva in vsem Slovencem. — V določilu odbora sta bila potem izvoljena gg. A. Hvala, sin lesnegra trgovca na laški cesti, in J. Dekleva. — Na predlog g. J. Mušiča pomnoži se odbor s telovadnim in veseličnim odsekom. — Starosta predlaga, da bi se tudi "Goriški Sokol" pridružil ostalem katoliškemu svetu ter postal častitko sv. Očetu k njegovemu letu 50-letnici. Predlog je bil soglasno in naudeno sprejet. — (Pozneje je posebna deputacija izročila prevzv. knezonadskofu častitko podobno onej, ker nekajna je podporila društvo).

Tamburaški zbor v Gorici. — Iz srede "Goriškega Sokola" se je ustavil tamburaški zbor, ki šteje doslej 12 članov. Tamburice so že naročene. Nekateri tamburice že imajo in na te se posamični člani prav pridno urijo. — Ker nekateri člani novega tamburaškega zbora še niso izurjeni, v teoriji glasbe, poučeval jih bo g. M. Koriščič, v glasbi izurjen in nadarjen mož, ki je zložil že marsikako pesem ali plesni komad za orkester. — Ker imajo člani novega zobra prav v liku veselja do tega narodnega podjetja, in ati smemo, da se jim namen stanovitno posreči in da bodo predovali v čast in ponos ne le sebi, ampak vsem Slovencem v goriškem mestu.

Novo poslopje za "Slogino" štirirazrednico bo do konca tega meseca povsem

gotovljeno. Prvega majnika se preseli šola že v nove prostore; v ulici sv. Klare ostane najbrže le mešana podružnica, kajor bo kazala potreba. Novo poslopje stoji tikoma sedanjega otroškega vrta in mešane podružnice v ulici Barzellini. Štiri šolske sobe so prav svetle, 4 metre visoke in ostorne za največje po postavi, še dopustno število otrok. Tudi zunanjne lice bo prav čedno opravljeno. Vse šolske sobe pa imajo svoja okna na nasproti, solnčni strani, kar bo zlasti v zimskem času prav prijetno. Za poslopjem bo tudi kos ograjenega dvorišča za otroke.

Deželni šolski svet doposal je učeraj odlok v zadevi ustanovitve slovenskih ljudskih šol v Gorici. Došli so trije litografovan iztisi: prvi mestnemu šolskemu svetu, drugi dr. Rojc u kot prvemu med podpisanimi stariši, in tretji društву "Sloga" kot soposilki. — Več o tem odloku o priliki.

Poretniške obravnave pri c. kr. okrožnem sodišču v Gorici začelo 17. aprila. Kot predsedniki so imenovani: dvorni svetnik Sibis in deželnega sodišča svetnika Gorjup in Flegar.

V Tržni ulici v Gorici veže poslopje c. kr. učiteljskega z gimnazijskim avanski zid, na par mestih podprt in prav grd, kar je mestu v veliko nečest. O svojem času smo obširnejše poročali o prepisu, ki se vrži med državno in mestno upravo zaradi njega. Pretekli teden je dal župan Maurovič ta zid fotografati, sliko pa pošlje naunemu ministerstvu, spremljajoč jo s krepkim pismom, v katerem bo zahteval, naj se ta zid čim prej odpravi in nov napravi. Čas bi že bil, da bi se to zgodilo!

Zopet eleganti. — Goriški redarji so deli pod ključ elegana Jakoba Majerja in Gasparja Majerja, ker sta kradla kokos.

Umrl. — Pod tem naslovom bomo pričevali vsak teden vse slučajo smerti v Gorici. Zadnji čas so umrli: Mušič Ana 70 let. — Getz-Uriš Karmela 2 1/2 leta. — Zužič Josip 77 let. — Ulrich Ana 18 let. — Scarel Jakob 67 let. — Trnovec Marij 8 mesecev. — Bregantič Frančiška 7 let. — Torzor Katarina 62 let. — Stabile Kata- rina 85 let. — Bonvinji Anton 28 let. — Lakenreiter mati Ivana 87 let (Ursatinka) — Tronkin Domenik 60 let.

Drobne novice. — Čudež so je zgodil! "Rinnovamento" od srede ni bil zaplenjen! — V Flumiselu so zasledili med govejo živino urančni prisad, ki je nalezljiva bolezni. — Beričem se zadnji čas v Gorici prav trda godi. Redarstvo jih kar zaporedoma zapira. — Mrakljič Jakob iz Bolca (25 let star) je bil v Gorici zaprt zaradi postopanja. — Ciganov je bilo zadnje dni detih pod ključ še več nego smojih imenovani na drugem mestu. — V Gorici imamo popolnoma tople pomladanske dni. Narava se vsa oživila. — Iz Bolca nam poročajo, da tamostno mlekarško društvo imá obilo mleka na razpolago. Prav! Le naprej! — Iz Ročinja pritožuje se dopisnik, da tamostni poštni pečti nosi pokvence napis "Ronzinia". Ali ni nikogar, ki bi se upril tej spaki? — "Corriere" se silno jezi zaradi imenovanja č. g. Tabaja za kateheteta v Gorici. Naravno! Saj je o svojem času zatrdo pripovedoval, da imenovanje laškega temnika je zagotovljeno, a Slovenci da bomo lahko gledali po nosu. Zdaj pa taka prevara! — Telefon dobimo v Gorici. Kdor želi pristopiti tej zvezi, oglasi naj se 16. t. m. v dvorani mestne hiše v Vrtni ulici. Pogoji so razobešeni na goriški pošti. — Goriški redarji so deli pod ključ nekega Jos. Furlana iz Rihemberga, pri katerem so našli hranilno knjižico goriškega "Monta". — Novačenje goriških mladičev v 1. in 2. razredu, ki se je vršilo v torki in sredo, dalo je 55 novincev.

Ekonopravnost. — Pod tem naslovom objavili smo v zadnjem "Primoru" dopisi iz Rihemberga, ki je govoril o nemškem dopisovanju tukajšnjega glavarstva. Mi smo se zanimali za to zadevo, zato smo šli k najmodernejšemu viru, iz katerega smo doznali sledeče.

Gosp. Ivan Ličen v Rihembergu predlagal je v starašinski seji, naj županstvo zavrača vse neslovenske dopise. Gosp. J. Pavlica je na to opozoril, da tak sklep bi bil nevaren, ker tem bi utegnile mnoge stranke trpeti marsikako škodo. Starašinstvo ni nič sklepal o tem, marvec zdaj zjedino se je za nasvet, naj se cela zadeva poslje glavarstvu v presojo. — C. kr. okr. glavarstvo je na to odgovorilo, da ne more o čem prsojati, ker starašinstvo ni stavilo nikakega konkretnega predloga. Omenilo pa je, da bi bil protizakonit tak sklep, naj se zavračajo neslovenski dopisi vseh oblastnih.

Reč je namreč tako-lako: Gospod Ličen je izrekel načelo, naj se zavračajo vse neslovenski dopisi (Takó vsaj stoji v sejnom zapisniku.) Taki sklepi seveda niso umestni in menda tudi protizakoniti, kajti kakor rihemberško županstvo piše lahko na vse strani le slovenski, n. pr. magistratom v Gorici, v Trstu, v Celovcu, raznimi bolnišnicam itd., takó mora tudi ono sprejemati od dotednih oblastnih dopisov v njih uradnem jeziku.

Vse drugače bi seveda bilo, ako bi bil g. Ličen svoj predlog omejil le na dopise od c. kr. glavarstva, kar pa iz sejnega zapisnika ni razvidno; v takem slučaju bi bil sklep občinskega starašinstva

veljaven, kakor dokazuje enak slučaj v Podgradu.

Pri nas v goriškem okraju v tem okruhu ne vladajo nam sovražne razmere, kajti županstvo je treba le izraziti željo, pa bodo dobivala vse dopise v slovenskem jeziku. Ako pa županstva niti te želje ne izrazijo, onda nikar ne pričakujmo, da bi jim glavarstvo usijevalo slovensko dopisovanje.

Laški odvetniki. — S Tolminskega nam poročajo: "Goriški odvetnik dr. Egger načrival je slovenski stranki tožbo proti drugi slovenski stranki v Italijanskem jeziku. Na to je sledila seveda tudi razsodba — prisodišču v Tolminu!"

Ali ni to, da bi človek počil od jeze? Kaj bi rekli Lah, ko bi slovenski odvetnik iz Gorice napravil med dvema laškim strankama v Červinjanu slovensko tožbo? To bi bilo krika in vika — in po pravici! Gotovo bi laška stranka takoj odšovila slovenskega predstavnika! In prav bi imela! Naša uboga slovenska para, ki ne razume niti besedice laške, pa se pusti takšno brido voditi za nos, a vrhu tega take laške žale še draga plačuje. Zavednost, kje si?

Volitve novih cestnih odborov bodo za okraj goriške okolice v Gorici v deželni dvorani dne 20. t. m., za ajdovški okraj v Potocah dne 21. t. m., za gradski okraj v Gradišču dne 21. t. m., za korminski okraj v Korminu dne 22. t. m., za Červinjanski okraj v Červinjanu dne 24. t. m., za crški okraj v Tržiču dne 23. t. m., za kanalski okraj v Kanalu dne 22. t. m., za komenski okraj v Komnu dne 21. t. m., za sežanski okraj v Sežani dne 22. t. m., za bolški okraj v Bolcu dne 21. t. m. in za cerkljanski okraj v Cerklenu dne 22. t. m. — poyson ob 10. uri predpoldne in pod predsedništvom županov glavnih krajev v dotednih okrajih — samo v Gorici bo predsedoval voliti deželni odbornik gosp. dr. Nikolaj Tonkli. Volili so vsi župani in podžupani vsakega okraja. Glasuje se pisanom ali ustno po zahtevi volilov. Izvoliti je za vsak odbor po sedem udov; v odbor pa ima pravico priti bodisi sam bodisi po pooblaščenem tisti avstrijski državljan, kateri plačuje v dotednem okraju največ izbranega davka. — Cestni odbori so skrbni za prevažne korisne svojih okrajev — torej pozor pri volitvi, da se izberi pošteni, zvedeni in skrbni možje!

55 let v ječi. — V gradisčanskijetniščici je umrl 74-letni Ambrož Klug iz Gradca. V Gradišču je bil zaprt celih 39 let, poprej pa je prestal že 16-letno ječo zaradi nekega drugega zločina, vsega skupaj torej 55 let. L. 1854. je bil obsojen na smrt, potem pa pomilovan na dosmrtno ječo. Imel je večkrat priložnost, da bi prosil za pomilovanje in svobodo, a ni hotel, ker se je v ječi dobro počutil.

Kongrua. — Državno sodišče je prisodilo popolno kongruo (600 gld. letne plače) na novo osmim gg. vikarijem na Goriškem, namesto: Jos. Ceju, Val. Peliconu, Jos. Gergoletu, Simunu Kosu, Tomužu Rutartju, Francu Kodriču, Janezu Črnu in Antonu Batagelju. Vrhnu tega dobé vse zastanke z obrestmi po 5%, tožnih stroškov pa jih ni prisodilo. Tožitelje je zastopal goriški odvetnik dr. Jos. vit. Tonkli.

Ogenj. — Iz Avč pri Kanalu nam poročajo: "2. t. m. so se užgala dryva v nekem dimniku, iz katerega je gorelo, kakor iz kake apnenice. Ljudje so hitro pritekli na pomoč ter ogenj pogasili. Ako bi bili zamudili, utegnila bi nastati velika nesreča, ker na vse strani okoli so slammate strehe. — Pouk: ne devati dryv v dimnik sušit, ker to je vselej nevarno. Tudi treba dimnike večkrat čistiti!"

Trst in Istra. — Gosp. I. Nabergoj je dobil četrto zaupničko od Sv. Ivana poleg Trsta. — "Tržaško podporno in branjalno društvo" je imelo lani gld. 5.011.26 dohodkov in gld. 4821.85 stroškov; premoenjava ima za 2.726.94 gld. Predsednik je g. Andrej Kalan. — Največji parnik spuščili so v nedeljo v morje; nosi imé sedanega trgovinskega ministra "Marquis Bacqueham"; dolg je 120 m, širok 8 m. Zletel je v morje s toliko silo, da se je ustavil še le 2 milji daleč od zemelje. — V morje je skočil krojač Ant. Ukmár, pa so ga še pravočasno rešili. Uzrok je: revčina. — Pred porotniki je bil obsojen na 7 let težke ječe 20 letni Fr. Dreossi, ki je težbenil v morje svojega tovornjaka Ant. Divo, da je utonil. — V Pomjanu pri Koperu je razpisana služba občinskega tajnika, ki mora znati slovenski jezik v govoru in pismu, italijansko in nemščino pa le v govoru, za največje silo in potrebo. Plača po dogovoru. — "Naša Sloga" od preteklega tedna bila je zaplenjena.

V Trstu se bota odslej prodajala tudi "Soča" in "Primore" po določeni ceni in to v istih tobakarnah, kjer se prodaja načrtovanje županstva v presojo. — C. kr. okr. glavarstvo je na to odgovorilo, da ne more o čem prsojati, ker starašinstvo ni stavilo nikakega konkretnega predloga. Omenilo pa je, da bi bil protizakonit tak sklep, naj se zavračajo neslovenski dopisi vseh oblastnih.

Vse drugače bi seveda bilo, ako bi bil g. Ličen svoj predlog omejil le na dopise od c. kr. glavarstva, kar pa iz sejnega zapisnika ni razvidno; v takem slučaju bi bil sklep občinskega starašinstva

Stajersko. — Ministerstvo je zavrnilo pravila draštva zasebnih uradnikov v Celju in zahtevalo neke premembe. — V Mariboru hoče ustanoviti naša dñrba sv. C. in M. otroški vrtec; mestni zastop pa se mu protivi. Zagrizenci! — Hriča se šli v krajih med Savo in Sotlo. — V Slov. Bistrici je pogorela tovarna za baker in medenino. — Na Zidanem mostu so imeli podružnico nemškega "šulfrafa", ki je pa zaspala. Najpočiva v miru! — V celjski okraju zastop so od 17 Nemcov (Slovencev je pa 23) izvoljeni tudi sledeči "starogermani": Skrbne, dr. Kovačič, Ježovnik, Marek, Balant, Tratnik, dr. Žurbi, Stepišnik, Traven, Palos, Rakuš. To so pa res pravji pravcati "Nemci"! Za načelnika je bil izvoljen dr. J. Sernec. — V Judenburgu na Stajerskem zaplenila so oblastva tovarnarju Wittgensteinu 250.000 kos, ker niso bile izdelane po postavnih predpisih, t. j. niso imela užagnega imena izdelovalcevega. Kose prelijajo zopet v železo. —

Na celjski gimnaziji vladajo nezgodne razmere. Nemški profesorji so si v lasti in pred sodnjo godi se kako podučene in zanimive stvari, ki ne kažejo tega zavoda kot posebno uglednega. Po slovenskem nadzorniku zaslišavajo se učenci proti profesorjem, kar gotovo tudi ne vpliva ugodno. Gospod ravnatelj Končnik pokazal se je nekdaj proti slovenskim dijakom, da une vzdužati disciplino, tukaj pa je popolnoma obnemogel. Sreča, da je rabuka med nemškimi kolegi, gorje pa bi bilo, ko bi bil kak Slovenec. Gotovo bi danes ne gledal več Celja; tako pa je vse pri starem — in mirna Bosna!

Sedemdesetletna ženica J. Gerčar šla je na Zidanem mostu po vodo v lovo, ki stoji za kolodvorskim poslopjem. Ko se je ravno priči gnila, zagrimala je visoko gorje v hrvačko skalo, telebnila na streho, prodrla je stra in padla ravno ženi na hrbet. Teža bil je tolku, da je nesrečno ženo s tako silo vlažila k zemlji, da se je na strani razparalo truplo in so se iztrigala pljuča in srce ter odletela več korakov v stran. Polklicani zdravnik so potrdili, da o takoj čudnem slučaju še niso slišali. Umetno je, da je bila ponesrečenka v hipu mrtva.

Zadnje novice. — Češki namestnik se je na dan baje zato mudil na Dunaju, ker so se vršili pogovori zaradi imenovanja novega češkega ministra na mesto barona Pražáka. — Tržaški "Piccolo" (daneski) je bil zaplenjen zaradi dopisa o imenovanju č. g. kateheteta Tabaja

2 stari,
13 srebrnih
svetinj,

9 častnih in
priznanih
diplom.

KWIZDIN Kornelburški
redilni pratek za živine:
za konje, rogato živino in ovcе.

Se rabi že 40 let v mnogih klevih, kendar krajev ne moreja jesti, kendar slabo prebarljajo, da krave dajo več in boljšega mleka.

Cena celo škatlj 70 kr. 1/4, škat. 35 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.
Paziti je na zgornjo varovanno znanko
in zahteveti izrecno.

Kvidis kornelburški divinski redilni pratek.

GLAVNA ZALOGA:
Franz Joh. Kwizda
k. u. k. österr. nad kongl. rumän. Hoflieferant,
Kreisapotheke Kornelburg bei Wien.

11 goldinarjev franko do vsake zeleniške postaje na Gorškem poslan, ako se naročnik sklene na ta časnik, stane pri meni en modroc na peres (Federmatratre). Ti modroci so solidno in najboljše tvarne naravjeni, imajo po 30 dobro rezanih, modnih peres in najboljšega bakrenega drata, so s finim afriškim tapescirani in močnim platenim evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15.—20 let nobenih poprov ne zahtevajo. Pri naročilih z deželi nasnani naj se vselej natančna mera postopej v notranji inči. — Ako se torej dobri za 11 gld. dober, franko doposlan, tapesciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne namenske, kakor ščitaste čimnice, elamnice itd., kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo ne vstrezajo.

ANTON OBRZEA,
tapescirar v Ljubljani, Ščenburgo
ulice 4.

Ta domača, edina narodna tirdka te stroke na Slovenskem budi slav, občinstvu najboljše priporočena za nakupovanje čimnice, elamnice, gremute, čimnovev, stolov, progrgov, zapravljenih in vrega v tapetniški obrti spadajodega dela. Čimnički s podobnimi zastojom in franko. — Hitro in počasno postrežba, niske cene posebno pri ballažih in obdržnih naročilih.

stročji vesiček
jako elegantni, fisi, in močni
dobivajo se pri meni skoraj
leta in dan in sicer v vseh
barvah, kakor radeče, modro,
zivo in olivno po gld. 5.39
6.—, 7.—, 8.— 9.— 10.— in
višje po vsaki ceni do 25 gld.
Pri meni je najcenejši
kraj za kupovanje trodžin vesičkov.

Prave in edine kapljice
sv. Antona Padovanskega

To pripromo in naravnno iztravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besed, da se dokazuje njihova moč. — Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prekušajo prav kmalu najtrdrovratilsko želodčno bolesti. Prav zvr-

stno vtrazajo zoper hemoroide, proti horezmu na jetrih in na vencu, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesecnih nadležnostih, zoper beli tok, bojast, zoper bitje srca ter distijo pokvarjenega kri. One ne preganjam same omembenih bolezni, ampak nas obvarjujejo tudi pred vsako boleznjijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljanje pa edino v lekarnici **Cristoforetti v Gorici**, v Trstu in lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis, v Ljubljani v lekarni U. pl. Tinkcay G. Piccoli, in Ljud. Grečeljan "pri Mariji pomagaj"; v Postojini v lekarni Baccareich, v Ajdovščini v lekarni Sapla, v Vipavi v lekarni Guglielmi, v Boljaku dr. Kumpf.

I steklenica velja 20 kr.

Mil. Varovati se je treba marsikakov balzamov, kateri sijajno ozračajo in priporočajo, ki pa kvarijo človeku le zdravje, ker dražijo želodec in živce, da nastanejo lahko hudi in nevarni nasedki.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prejavljanje in slast pospešuje in napenjanja odstranjuje ter milo raztopljaljoče domače sredstvo.

Velika stekl. 1 gld., mala 50 kr. po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojujne je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znakma

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Tam se tudi dobri:

PRAŠKO DOMAČE ZDRAVILO.

To sredstvo pospešuje prav izborni, kar kor svedočijo mnoge skušnje, čistjenje, zrnenje in ločenje raz ter poleg tega tudi bližji bolečine.

I stekliček po 35 kr. in

25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojujne je moja tu dodana, zakonita varstvena znakma.

GLAVNA ZALOGA

B. FRAGNER, Praga,
it. 203-204, Mala stan, klima „pri tem oču“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

V najem se dá ali prodá.

po tako ugodnih pogojih sledete:

Ena hiša v Oseku tik cerkve, pripravna za vsakokršno očrt ali kupčijo. — Hiša pod Osekom na cesti. — Z obema hišama se oddele ali prodá tudi zemljišča, kolikor kdo potrebuje. Vrh tega se odda z vsako hiso tudi min. — Vsi natančnejši pogoji se izvejo pri lastniku.

Jožef Faganeli
na cesti pod Osekom.

Čista krv

zdravje!

Razne bolezni, lišaji, spaščaji, bledest, splošna utrujenost, slabost, se izgubijo pri zdravi krv. Mi jamčimo za gotovi vsek pri uporabljanju naše metode.

Pri vprašanjih je priložiti povratno marko.

"Office Sanitas", Paris
30. Faubourg Montmartre.

Počaščujem se naznati slavne mu občinstvu, da sem otvorila v Magistratni ulici št. 1 (Via Municipio)

prodajalnico modnega oblačila.

Zagotavlja kolikor le mogoče ukusna dela ter zmerne cene upam, da me bo slavno občinstvo v obilem številu počaščevalo z naročili.

Udana
Roza Mungherli
modninja.

S 1. majem 1893.

se odda v najem v Gorici

Marzini-jeva gostilna

(pod „Goriško Čitalnico“)

Natančnejša pojasnila daje gospodar v Semeniški ulici št. 5.

Krasne uorce zasebnikom pošilja zastonj in franko.

Bogate knjige z uorce, kakoršnih še ni bilo, za krojačje nefrankovano. Jaz ne puščam za 2%, ali 3% goldinarjev pri metri, ne dajem darui krojačem, kakor to dela konkurenca na račun zadnje roke, ampak imam le trdne in čiste cene, tako, da mora kupiti vsak zasebnik dobre in cene. Prosim torej zahtevati le moje knjige z uorce. Svarim tudi proti pišmom konkurenco, ponujajoči dvakrat toliko popustka.

SNOVIJ ZA OBLEKE

Peruvien in desking za častito duhovčino, predpisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, ognjegance, telefonike, livoje, suknja za biljnado in igralne mize, preproge za voze, ledene napremočke za lovcke suknje, snovij za prati potne ogrete in gld. 4-14 itd. — Kdo hoče kupiti vredno, počiteno, volneno suknjeno blago, ne pa dober kupcu, ki so komaj toliko vredne, kolikor se plača krojaču, obrne naj se do

Ivana Stikarovsky v Brnu

(v tem Manchester Avstrije).

Načrta za zalogu fabričkega suknja, v vrednosti 1/2 milijona gld.

Da pojasim velikost in zmognost izjavljaju, da moja roka združuje največje izvajanje suknja v Evropi, izdelovanje kamgarov, no-trebčin za krojače in veliko knjigovoznicne za lastne namene. Da se prepriča o vsem tem, prosim slavno občinsko, da si kadar mi prilika nanesi ogleda velikanske prostore mojih prodajalnic, kjer ima posla 150 ljudi.

Pošilja se po poštnem poštnju.

Dopisanje se vnaprejken, češčem, ogrščem, poljskem, italijskem, francoskem in angleškem jeziku.

Peter Mozetič

mesar

na rogu Stolne (V. Du-mo) in Nunske ulice
v Gorici

priporoča se svojim rojakom, da bi ga podpirali v mesarskih delih, s katero se peča že od svoje mladosti, ker je iz znane mesarske rodbine. To je dokaz, da je mesarstvu popolnoma več, da more torej, kolikor le mogoče, dobro posstreči svojim odjemalecem. Cene so enake vsem drugim.

V pojasnilo.

V zadnjem času se je ponosiljilo število tistih, ki pretiravajo vrednost svojih izdelkov prazenega žita (ječmena, slada, pšenice, itd.), sklicujejo se na moji dve knjigi: "Tako bi moral živeti" in "Moje zdravljenje z vodo" ter imenovajo večkrat moje ime hoté dati občinstvu razumeti, da sem jaz priporočil vse take izdelke.

Zategadel izjavljjam, da nimam nikake zveze s takimi izdelki razun onih tvrdke Kathreiner na Dunaju in v Monakovu.

Jaz sam pijem vsak dan to sladno kavo, ki se pije tudi v otroškem vrhu in v bolnici pri nas. Na podlagi teh skušenj morem ga toplo priporočati.

Wörishofen, 21. jan. 1893.

S. Kneipp s. r.
katoliški župač.

Kdo hoče pripravljati dobro kavo, kupi naj si

Oelz - oyo kavo

Ölz-ova kava je najboljše kavino primesilo

Ölz-ova kava nima vsebi krušk, ne repe, ne sirupa

Prodaja se v vseh prodajalnicah jestvin.

Priporočam se TERGOVCEM IN DAM na debelo

30% do 40% popusta.

Cenilnik je dobiti na zahtevanje brezplačno.

MAT. GERBER

LJUBLJANA

Založnik
MOLITVENIKOV
vsake vrste,
v slovenskem jeziku.
Z dovoljenjem visokočast.
Ljubljanskega škofijstva.